

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 10. vinotoka 1894.

Štev. 28.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

vabi uljudno vse zavedne Slovence k

shodu zaupnih mož,

ki se bodo vršil

v sredo dné 24. vinotoka (oktobra) t. l.

v Celovcu

v veliki dvorani pivovarne „Masslgarten“ v Št.-Vidskem predmestju.

Začetek ob 1/2 3. uri popoldne.

Spored razpravam:

1. Nagovor predsednika.
2. Sedanji politični položaj in naše narodne tirjatve.
3. Organizacija stranke v obče in s posebnim ozirom na bodoče občinske ter prihodnje deželno- in državno-zborske volitve.
4. Naše gospodarske razmere in potrebščine.
5. Slučajni predlogi in nasveti

K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje katoliško-političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo tega važnega shoda udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov upeljani biti. — Ženstvu vstop k temu shodu ni dovoljen.

Odbor.

Vabilo

k

slavnostni besedi,

ktero priredi

katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

v Celovcu

v proslavo 80 letnice ranjkega voditelja koroških Slovencev msgr. Andreja Einspielerja in za naš narod prezaslužnega slovenskega škofa Antona Martina Slomškega

v sredo dné 24. vinotoka (oktobra) t. l.

v veliki dvorani pivovarne „Masslgarten“.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Spored:

1. Pozdrav predsednikov.
2. Hrab. Volarič: „Novinci“, možki zbor.
3. J. Hudovernik: „Naša zvezda“, možki zbor z baritonovim samospévom.
4. Prolog, govori gosp. stud. iur. Davorin Zwitter.
5. J. Bartl: „Venec narodnih, vojaških pesmi“, udarjajo tamburaši.
6. Dr. Gust. Ipavec: „Oblačku“, četverospév.
7. Slavnostni govor.
8. Ant. Nedvéd: a) „Ljubici“, besede Levstikove; b) „Pogled v nedolžno oko“, besede S. Gregorčičeve; samospéva s spremljevanjem glasovira, poje gospa Ljudmila Lendovšekova.
9. * * * „Trije nosovi“, šaljni prizor.
10. Ant. Hajdrih: „Hercegovska“, možki zbor s četverospévom.
11. Dr. Benj. Ipavec-Bartl: „Domovini“, udarja tamburaški zbor.
12. Ant. Hajdrih: „Siroti“, možki zbor z altovim samospévom, poje gospa Ljudmila Lendovšekova.
13. F. S. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, možki zbor.
14. * * * „Zabja kantata“, komičen pevski prizor s spremljevanjem glasovira.

Pevski in godbeni del programa izvršujeta iz posebne prijaznosti slavni možki in tamburaški zbor pevskega društva „Lira“ iz Kamnika.

Vhod v dvorano bode dovoljen le proti izkazu vstopnic, ktere se bodo dobivale od 20. vinotoka naprej pri odboru društva in zadnji dan popoldne na shodu zaupnih mož v „Massl-ovi“ pivovarni.

K tej besedi vabi vse zavedne Slovence in Slovenke najuljudneje

slavnostni odbor.

Po volitvah.

Dopolnilna volitev za deželni zbor nam je prinesla še sijajnejšo zmago, nego ona za državni zbor. Naš kandidat Huber je dobil 54, nasprotni nemško-liberalni in bauernbundarski kandidat Berger pa le 26 glasov, torej imamo dvetretjinsko večino. Med glasovi večine je 28 slovenskih in 26 nemških. Teh števil naj g. Huber nikoli ne pozabi, da ga bodo vedno opominjale, da je voljen s slovensko pomočjo, in da ne more biti voljen, ako bi ga Slovenci ne marali. Ker je Huber voljen kot katoliško-konservativen poslanec, razume se samo po sebi, da mora tudi proti nam Slovincem pravičen biti in podpirati naše skromne tirjatve, ki se opirajo na Božjo in človeško pravico ter na naše postave, Nemcem pa nobene škode ne prizadevajo. Ravno to velja tudi za državnega poslanca gosp. Peitlerja. Razloček je le ta, da Peitler ne bo prišel tako lahko v skušnjavo, da bi nam Slovincem nasprotoval, kajti on bo sedel najbržeje med nemškimi konservativci, kateri trdijo, da so za ravnopravnost in torej našim pravičnim tirjavam ne bodo mogli nasprotovati. V deželni zboru pa ima g. Huber bolj težavno stališče. On bo zdaj za nekaj časa še jedini zastopnik nemških konservativcev; ako bo glasoval s slovenskima poslancema, kričali bodo nemško-liberalni listi, da je izdajica nemškega naroda, ter ga skušali očrniti pred njegovimi nemškimi volilci. Nemško-liberalni poslanci pa ga bodo skušali pregovoriti, naj nikar ne glasuje za slovenske tirjatve itd.; slikali mu bodo nas Slovence, kakor je že njih navada, kot državi nevarne ruvarje, nemirneže itd. Huberju bo res treba trdnega in močatega srca, da se bo vsem tem uplivom in pritiskom ubranil. Kedar bo enkrat več nemških katoličanov v zboru sedelo, potem bodo zamogli že bolj pogumno nastopati ter braniti sebe in nas Slovence, posebno če bodo imeli dobrega in zgovornega voditelja. Mi nimamo uroka, da bi že z naprej dvomili nad pravičnostjo naših nemških katoličanov; zdi se nam skoraj nemogoče, da bi oni zamogli odbijati naše ponižne in pravične tirjatve. Zato pa zaupljivo pričakujemo, da nas bodo v naših narodnih težnjah podpirali, deloma iz pravičnosti, deloma pa tudi iz previdnosti, kajti kakor smo mi na njih pomoč navezani, tako so oni še bolj na našo: v mešanih okrajih, in takih je na Koroškem precej, zamoremo katoličani le zmagovati, ako Slovenci in Nemci složno postopamo; pri zadnjih dveh volitvah sta zmagala nemška kandidata s slovensko pomočjo, v Celovcu in Beljaku bomo pa mi potrebovali pomoč nemških konservativcev. Delajmo torej složno! Vendar pa je ta sloga le pot mogoča, ako bodo nemški konservativci proti nam Slovincem pravični; če bi to ne bili, potem bi bili le oni krivi, ako bi se uzajemnost razdrila.

Konečno naj bo za večer spomin še zapisana slika o toliko hvaljeni nemški „omiki“. Ko so bili volilni možje na predvečer pred volitvijo v Št. Mohorju v neki gostilni zbrani, priletel je v svo močjo debel kamen skozi okno v izbo. Zdrobil je šipo in zadel ob leseno oknišče ter pregrinjalo, tako da je potem že opešan v izbo priletel tik Huberjeve glave.

Nekteri trdijo, da je že prej kamenje na okno padalo. Naši so poklicali orožnike. Kdo vé, če niso nasprotniki mislili na kak poboj, ktere ga bi bili potem, kakor nekdaj v Podkloštru, Slovincem in konservativcem na rovaš zapisali?! Orožniki so jim pa račun zmedli. — O tem pravi „Slov. Narod“, ko je gledé volitve in poslanca samega izrekel svoje misli, prav dobro naslednje:

»S tem je — četudi povsem na kratko — označen pomen te volitve za našo slovensko stvar na Koroškem in lahko bi odložili pero, če bi nam sinoči priobčena brzobjavka ne naznanila, da so bili slovenski volilci, zbrani na shodu v Šmohorju, s kamni napadeni.

Kamen je torej „ultima ratio“ naših nasprotnikov! Kjer s pritiskom, obljubami in z lokavostjo ter prevaro ničesar ne dosežejo, tam hočejo s kruto silo poteptati slovenstvo. S kamnom v roki se boré

koroški Nemci zoper probujajoče se Slovence, s kamnom se zoperstavlja njih zakonitim tirjavam, kamen je tista moč, ktera na Koroškem vzdržuje toli hvalisani — „mir“. In, ali naj se s kamnom uresniči, kar je pel c. kr. okr. šolski nadzornik za Šmohorski okraj Hugon Moro: „Vernichtung muss ihm werden, — dem Drachenwurm, der wieder wachsen will, — Zermalmen muss der Kärntner ihn, das merket — Zermalmen, ja, ehevor er gross geworden“?!

Za časa zadnjih deželnozbornih volitev se je Podkloštrom primerila krvava nesreča. Nemci so v neki gostilni zbrane slovenske volilce na nečuten način izzivali. Nastal je prepir in pretep, pri katerem je bil neki nemški volilec zaboden. Kakor lačne zveri oglojeno kost, tako je takrat nemško časopisje napadlo voditelja koroških Slovencev poslanca Einspielerja, in da bi kompromitovali slovensko narodno gibanje, so mu očitali, da je moralni prouzročitelj tega umora. In deloma se je ta nesramni manevar posrečil, sosebno ker se ni moglo dognati, kdo je bil morilec, dasi so vse okolnosti kazale na to, da je bil dotičnik Nemeč.

In kakor takrat Podkloštrom, tako so sedaj tudi v Šmohorju nahujskani Nemci napadli krotke, ponižnosti vajene Slovence, je napadli v očitni namen, da bi prouzročili kak pretep, kako nesrečo, da bi zbegali slovenske volilce in da tako zagotové zmago svojemu kandidatu. Ob pol deseti uri zvečer je nekdo vrgel kakor pest debel kamen v sobano in da ni predsedujoči dekan takoj hitel k okrajnemu glavarju in izposloval, da so orožniki patrolirali, kdo vé, kaj bi se bilo še zgodilo. Kdor je čital zadnji čas nemške liste, polnih izbruhov kipeče strasti, tistih vse meje dopustnosti prestopajočih sovražnih napadov na Slovence, izzivanja in hujskanja, temu je tudi jasno, da je napad v Šmohorju bil namenoma in premissljeno uprizorjen.

Na srečo se ni zgodilo nič zlega. Volitev se je mirno izvršila, ta dogodba pa ostane koroškim Slovincem v spominu kot znak, da se boré nasprotniki zoper nas v znamenju — kamna.«

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Na pastoralni konferenci dné 3. vinotoka t. l. zbrani č. gg. duhovniki Velikovski dekanije 16 kron. Slovenski klubovci v Celovcu dné 3. vinotoka na čast vseh Frančiškov, kot kamen k Velikovski slovenski šoli, 30 kron. Prof. Jos. Lendovšek v Beljaku 1 krono. Anton Pintarič, kaplan v Makolah, 1 krono. Jos. Kokie, kanonik v Gospej Sveti, 2 kroni. A. S. v R. pod imenom „Andrejev venec“ 2 kroni. Martin Kaiser, mizar v Grebinju, 1 krono. Skupaj 53 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živeli nasledniki!

Iz Beljaške okolice. (Poročilo o shodu Beljaške podružnice sv. Cirila in Metoda na Dravi dné 23. kimovca t. l.) Ena najdelavnejših podružnic sv. Cirila in Metoda je gotovo podružnica „za Beljak in okolico“. Leto za letom nam prireja shode, ki so za naše ljudstvo jako imenitni in važni, kajti na teh shodih dobivajo Slovenci naše okolice toli potrebnih naukov o poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu itd.; razveseljuje se jim pa tudi srce s petjem premilih slovenskih pesnij, z igranjem dobrih slovenskih iger ter s šaljivimi in veselimi govori; poštenega veselja je pa naš kmet ravno tako, če ne bolj potreben, kakor gospod. Na vse to se ozira načelnstvo naše podružnice in s pomočjo slavnega vodstva glavne družbe nam je že letos priredilo tri take shode: po zimi v Št. Lenartu, po leti v Ločah, zadnjo nedeljo pa pri sv. Miklavžu na Dravi. — Na ta shod nam je poslalo slavno vodstvo družbe živinozdravnika iz Ljubljane, č. g. Julija Deva, ki je našim kmetom lepo razložil, na kaj je vse paziti pri umni živinoreji, pripravil jim pa tudi, naj bi se bolj marljivo poprijeli svinjereje, ki je na Koroškem še precej zanemarjena. Glasno odobravanje tega govora je bilo dokaz, da so poslušalci gospoda govornika razumeli in da so mu za njegove nauke tudi hvaležni. — Drugi govornik g. Kandut je z ostrimi besedami bičal zlobne namene nemškega šulferajna, ki hoče „s prusov-

skimi markami pridobiti naše otroke in nam z „judeževimi groši“ demoralizuje učitelje, katerim jemlje poštenost in značaj tako, da zaslepljeni po tistih „ehrengabah“ ne služijo več prevzvišenemu svojemu namenu, da bi vzgojevali izročeno jim mladino v pravem krščanskem duhu ter jo bogatili s toli potrebnim znanjem za življenje, ampak skrbijo le za to, kako bi utepili slovenskim otrokom čim več nemščine v glavo, da bi se potem čim prej izneverili poštenim svojim slovenskim materam. — Navduševal je potem g. govornik zbrano občinstvo, naj se trdno oklene „družbe sv. Cirila in Metoda“, ki se je ravno v ta namen ustanovila, da prepreči zlobne nakane „nemškega šulferajna“. — Burna pohvala je kazala, da so navdušene govornikove besede, ki so prišle iz srca, tudi udeležencem segale do srca. — Tretji govornik, č. g. Podgorc iz Celovca, razpravljal je krščansko-socialno vprašanje in dokazal, kako važna in potrebna je dobra šola; tako lepo in mično je č. g. govornik govoril, da si je v hipu pridobil srca vseh poslušalcev, in da se sliši obča želja, naj bi č. gospod blagovolil večkrat prihajati na naše shode. — Gospa Lendovšekova in gospica Bergmanova ter vrli pevci „Gorotanci“, katerim so se blagovoljno pridružili čast. g. Ebner, Prevaljski kaplan, dva bogoslovca, č. gosp. Aichholzer in Križaj, ter gospod Loški organist, razveseljevali so občinstvo s prekrasnim petjem milih slovenskih pesnij. Kdor vé, koliko moč ima lepo ubrano petje do človeškega srca, ta vé tudi ceniti zasluge, ktere so si pridobili imenovani pevci in omenjeni pevki s tem, da so s svojim milodonečim petjem netili v srcih poslušalcev ogenj domovinske ljubezni in vzbujali narodni ponos. Ako še omenim, da je Milica Lendovšekova iznenadila občinstvo z deklamovanjem dveh pesmic in da so se vrstile razne napitnice, preostaje mi le še z nekoliko besedami omeniti igro „Od hiše!“ ki se je na tem shodu menda sploh prvokrat igrala. — Igro je spisal Jos. Vole in jo priobčil v IV. zvezku „Pomladnih glasov“, ktere posvečujejo že skozi 4 leta slovenski mladini gg. bogoslovci Ljubljanski. Igrokaz ima tri dejanja; snov mu je vzeta iz domačega življenja. Gospa Logarjeva se naseli na deželi, kjer se ji poroča, da je padel njen mož na vojski; toda čez nekaj let umrje in ostavi majhnega sinka Vladka. Za oskrbnico pride v Logarjevo hišo Barba, ki je že prej služila Logarjevi gospiji. Ta vzame v hišo tudi svojega sorodnika Vida. Oba z ubogim dečkom prav hudo ravnata in najrajši bi se ga zuehila, nadejaje se, da jima ostane dečkovo posestvo. — Barba naroči Vidu, naj poreže na župnikovem vrtu zlahna mlada drevesca, ktera podtakne potem Vladku. Vladka zapró, pa na prizadevanje gosp. župnika zopet izpusté. Zato se napoti Vid k sosedu Tomažu, da bi pregovoril tujca, ki ga je ravno videl kreniti proti sosedovi hiši, naj mu odvede dečka daleč kam na tuje, ne slutéč, da je baš oni tujec Vladkov oče, ki ni bil padel na vojski, ampak le bil dolgo časa ujet. Oče reši potem svojega sinka, hudobno Barbo in Vida pa spodi od hiše. Igrali so igro: Kmet Simon Aichholzer p. d. Skledar kot Logar, kmetica Neža Pintar p. d. Mikulka kot Barba, g. Alojzij Knafelc kot Vid, g. bogoslovec Aichholzer kot Tomaž in desetletni sinko kmeta Aichholzerja p. d. Hojza kot Vladko. Vsi so se z velikim veseljem svoje uloge učili in pridno vadili, zato so pa tudi igro tako živo igrali, da so poslušalci res mislili, da je vse resnično, kar se na odru godi; in marsikomu je igrala v očesu solza usmiljenja do ubogega Vladka, ki je svojo ulogo posebno dobro rešil. — Znano je, kolike važnosti so taka predstavljajna sploh za oliko in omiko národa; še mnogo važnejša in imenitnejša pa so za koroške Slovence, ki so vsi navdušeni za take igrokaze in imajo tudi posebno nadarjenost za njih predstavljajne. Ker imamo zelo malo takih igrokazov, ktere bi mogli brez posebnih priprav in težav predstavljati priprosti kmetški igralci, zato prosim pri tej priložnosti vse one gospode slovenske pisatelje, ki čutijo v sebi sposobnost, spisati nam takih igrokazov, naj se takoj lotijo dela in naj svoje proizvode priobčujejo v „Miru“ ali pa v „Koledarju“ (oziroma v „Slov. Večernicah“ družbe sv. Mohorja). Zagotavljam jih, da se bodo ti igrokazi kmalu priljubili koroškim Slovincem, da se bodo pri shodih in drugih priložnostih igrali in da bodo mnogo pripomogli, da se ohrani slovenski živelj na Koroškem. To pa bode za pisatelje in predstavjalce najlepše plačilo. Sklepajoč to poročilo izrekam načelnistvu Beljaške podružnice najtoplejše zahvalo, da nam je priredilo ta shod, in prosim, naj blagovoli slavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda načelnistva koroških podružnic tudi zanaprej tako blagohotno podpirati pri prirejanju takih shodov.

Od Zile. (Še enkrat volitev.) Deželnozborna dopolnilna volitev je končana in zmaga je naša! Kandidat združene slovensko-nemške konservativne stranke, g. J. Huber, je zmagal sijajno; nasprotniki pa so z „Bauernbundom“ vred pogoreli

do tal. Slava zavednim volilcem! — Nemčurski liberalizem je torej pokopan, a iz groba vstala je vzbujena po požrtvovalnem delu naših rodoljubov slovensko-krščanska zavednost! Zilani in Kanalčani so dokazali, da so minuli časi, ko so jih v imenu nemškega „napredka“ za nos vodili nemčurski liberalci. Fuit gloria Abujae! Naš domači doktor pogorel je v Blačah in na Bistrici, kamor je „Bauernbund“ prišel še dan pred prvotno volitvo reševati „nemški napredek“. Slišati je moral dr. Abuja iz ust priprostega kmeta, da kmetje nimajo zaupanja, v njegove lepe besede! Ja, „Slovinci smo ravno toliko vredni, kakor Nemci“, tako nas je učil na Bistrici dr. Abuja v nedeljo, in v pondeljek smo ga ubogali in volili v Straji vesi le same značajne slovenske može. Škoda, gospod doktor, da ste še le sedaj prišli do tistega lepega prepričanja, ko je že — prepozno! Veselje je bilo gledati, kako mirno in možato so postopali naši volilci v Straji vesi. Niti eden se ni izneveril; nemškutarji pa so solznih očíj pobešali glave, ko so čuli, da so naši možje zmagali s 56 glasovi proti 24 nasprotnim. „Stari Bog je pomagal.“ Veselje in navdušenost sta bila velika, in kmalu se je razlegal grom topičev iz Bistrice tje pod sivi Dobrač, kjer so bili sosedje iz Šmerške občine hud boj. Agitacija nasprotnikov bila je tu velikanska; po zvijači in neresnici vabili so liberalni Nemci in nemčurji kmete v svoj tabor. Ljudje, ki se prištevajo plemenitašem, vedli so se jako — neplemenito in nekteri uradniki podjetnika Zilske železnice prodajali so „nemško kulturo“ nazivajoč naše rodoljube z vsemi posvkami, kar jih šteje v tem oziru jako bogati liberalno-nemški slovar! Pomagal pa jim je mož, ki živi prodajajoč Slovincem svoje pivo ob slovenskem denarju! Tako obnašanje nemčurske „gospode“ more nam biti pač le v korist. Vsaj se vidi, kje je „kultura“! Torej — habeant sibi! Pomisljijo pa naj naši liberalni mogotci, da se je národna in politična zavednost pri Zili že toliko utrdila, da ne bomo več dolgo volje, prenašati psovovanja našega verskega in národnega čuta, ampak da se bomo poprijeli načela: Svoji k svojim! Letošnja zmaga v Šmerčah bila je prva (62 naših glasov proti 40 nasprotnim); sledilo jih bode še več! Od Šmohorja do Podkloštra zavladal je slovenski in krščanski duh. Naj le stavljajo razni „baroni“ (!) v občinskem sovetu v Straji vesi svoje pogubonosne predloge, mi se jih ne bojimo! Pravico vam damo, da se smete osmešiti, kjer in kolikrat se hočete! S takimi sredstvi si laži-liberalizem ne bode opomogel. Ob Zili se mu poje: Requiescat in pace! Zavednim slovenskim Zilanom pa kličemo: Slava! Pokazali ste, da ste možje!

Iz Št. Jakoba v Rožu. Že enkrat sem omenil, da imamo letos dobro letino, a sedaj moram še dostaviti, da so se tudi pozni poljski pridelki prav dobro obnesli. Hajda je, hvala Bogu, tudi dobro obrodila, koruza ali sirek je boljši kakor lani, in pozemeljske hruške ali krompir prav dobro dajejo, posebno neka bela vrsta, ktero je neki Trampič na Humbregu pred nedolгим naravnost iz Amerike prejel. Ta vrsta krompirja se pri nas že mnogo sadi in je zelo rodovitna, ne gnije tako rada, kakor rumena, in dela zelo debele gomoljke, se dobro razkuha in je prav močnata in okusna tudi za jed. Zato so bele hruške vsakega priporočila vredne. Sadja nam tudi ne manjka in se obilno na tuje prodaja; prav plemenito, ki se pri nas v Št. Jakobu veliko nasaja, se plačuje po 1 gold. 60 kr. vreča. Tudi se mnogo sadja preša in v mošt predeluje, kterege je ena sama preša ali stiskalnica doslej že čez sto polovnjakov (pol štartinov) nadelala. In troje stiskalnic ima pri nas v Rožu dosti opravka. V bodoče nameravamo si omisliti tudi sušilnico po ameriškem načinu, da si bomo tudi suhega sadja za domače in druge potrebe pridelovali, kajti dosedanji način sušenja je zelo zamuden in nam tudi ne podaja okusnega izdelka. Neki gospodar, ki hišuje že mnogo let, se je izrazil, da tako dobre letine, kakor letos, ker se je vse dobro obneslo, ni še imel od kar gospodari. — V nedeljo dné 23. kimovca je imela naša posojilnica svoj 22letni glavni shod. Sklepa se vsako leto z mesecem kimovcem, ne pa z grudnom, ker se je meseca kimovca osnovala. Pred 22 leti torej meseca kimovca smo se sešli možje v Šentjakobskem farovžu pri rajakem župniku Treiberju, da se voli odbor posojilnice na podlagi potrjenih pravil, ktere so slovenski rodoljubi in naši sinovi v Celovcu sestavili po izgledu pravil Ljutomerske in čeških posojilnic. Vložili smo tedaj pravila in prošnja za potrdilo v slovenskem jeziku spisano, ki so se od tedanje deželne vlade tudi potrdile s slovenskim odlokom. Osnovali smo jo z namenom, da postanemo neodvisni od nemškega denarja in da se ložeje branimo proti Nemcem in posili-Nemcem, to je takim čudnim možem slovenskega rodú, ki se sramujejo matere besede in jo v kot in na beraško klop porivajo. S tem pa smo hoteli tudi pokazati, da verni slovenski sinovi in rodoljubi skrbijo za telesne potrebe svojega ljudstva bolj, kakor pa naši nasprotniki in

tuja gospóda, ki Slovence samo takrat poznajo, kadar se bližajo volitve. Koliko je posojilnica letos in celi dolgi čas svojega obstanka prometa imela, povem prihodnjíc. Pri tej priložnosti vendar ne smem zamolčati historico ali govorico, ki so mi jo pravili v Ledenicah, v vasi sosedne Podpečniške fare, kjer se je nekdanj sešel shod „bauernbundarjev“, Slovencev najhujših nasprotnikov, ki nameravajo po zvutih potih nam ne samo materno besedo, ampak prav na skrivnem tudi vero jemati. Čujte, kaj se je tukaj godilo in strmite. Bilo je „anno dazumal“, ni prav dolgo od tega, da se je sešel v Ledenicah cel „štáb“ nasprotnikov v posvetovanje, kako bi pomagal ljubim Slovincem v gospodarskem oziru (najrajši bi pa nas vtopili v žlici vode), prav za prav pa podrl ali vsaj škodoval slovenskima posojilnicama v Ločah in pri nas v Št. Jakobu. Iz Ledenic imajo morebiti pol ure hodá v Loče in pičlo uro v Št. Jakob, pa tu so posojilnice slovenske in v slovenskih rokah: „torej za nič“. Sedaj vemo, kam pes tace molí. Pa čujte, kdo je bil na čelu te ekspedicije: kmetijsko društvo za Koroško, slabo poučeno, se je dalo zapeljati na politično polje, kajti tako postopanje je podobno politiki, kakor krajcar krajcarju: „et tu Brute!“ Pa prepozno ali „troppo tardo“, kakor Italijan pravi; mi smo že pred 22 letmi vedeli, kako pomagati kmetu v denarnih stiskah in „bauernbund“ še le zdaj o tem preudarja! Strašno pa so se opekli in cela ekspedicija je prav čuden konec imela. Sedanji tajnik kmetijskega društva je na dolgo in široko razlagal zbranim možem o „Reiff-eisenovih kasah“, sevéda v nemškem jeziku. Na to se je izrazil neki kmet: „Takah kas z obroči mi ne potrebujemo“, in drugi je vprašal: „Ja, ali menite posojilnice?“ Ko se mu je to potrdilo, se vprašalec odreže: „Imamo že dve, smo z njima prav zadovoljni, nove nam ni treba.“ In odšli so vsi posestniki, kar jih je bilo zbranih in pustili odposlance na cedilu. Kaj ne, da je to zanimiva pravljica o žalostnem izidu te velike nemškutarske ekspedicije. Moram pa še dodati, da je stal na čelu velikega napada ali „šturma“ na slovenske posojilnice „Gauvorstand“ (načelnik podružnice) za „Oberrosenthal“, in kakor petršila ne manjka v nobeni juhi, tako tudi ne sme manjkati „Oberverwalterja“ knez Liechtensteinskega velikoposestva in učiteljev povsod, kjer gre reč proti Slovincem in naši materni besedi. Pa za sedaj dovolj o tej prelepi dogodbi. — Slovenci torej pozor povsod!

Od nekod. Kakor povsod drugod v tem času, razven v mestih, končalo se je tudi pri nas šolsko leto 13. kimovca in čudom čuda — vas ima zdaj skoraj mirnejše lice kot prej. Kajti tedaj, ko so se začele in še bolj, ko so se končale šolske ure in ko so paglavci drli iz šole, bil je krik in vik in „juckanje“, da je bila res groza poslušati ta divji lov. Kakor razdražene bučele vsuli so se po vsej vasi, ne da bi jih bil kdo radi divjega krika odločno kaznoval. Toda ko bi bili imeli peti v cerkvi na rojstni dan presvitlega cesarja cesarsko pesem, morali so poslušalci nehoté misliti, da so otroci kar čez noč postali — mutci, dasi so pomagali tudi odraščeni. To je moralo napraviti na navzoče utis, da se cesarska pesem v šoli premalo poje, torej avstrijsko domoljubje premalo goji, in avstrijsko domoljubje cepiti v mlada srca je vendar tudi naloga ljudske šole ne samo — ponemčevanje. Sicer se pa tukaj otroci neznansko mnogo naučijo, tako da znajo, kedar so že kake dve leti iz šole, nemški pisati in čitati toliko kakor — nič, slovenski pa — še manj kot nič, če jih doma kdo ne uči. Odraščeni ljudje pa, ki so hodili še v tisto „slabo ničvredno“ šestletno šolo, kjer so se učili tudi slovenski, znajo slovenski in nemški stokrat bolj, kakor dandanašnji otroci, katerim se osem let trobi edino zveličavna nemščina v glavo. — Toda kakor si bodele postljali, tako bodele ležali! Bog daj pamet!

Od Trate pri Glinjah. Dolgo že ni bilo nobene veselice v borovskem okraju in žalostna misel se nam je vrivala, da so jeli nekteri rodoljubi dremati. Kako potreben je bil kak veselí shod, pokazalo se je pri veselici dné 16. kimovca, ktero je priredila čitalnica. Ljudij je bilo toliko, da se jih je kar trlo in jih mnogo ni dobilo prostora. V imenu prvomestnika in odbornikov čitalnice pozdravil je gosp. Colarič v spretnem govoru navzoče, veleč jim, da človek ni samo meso in kri, ampak da prebiva v njem tudi duh. „Če bi človek le delal, — jedel in pil pa nič, jela bi se sušiti čreva in — to bi ne bilo dobro. Toda če bi po delu le jedel in pil, cvetel bi in se smejal seveda trebušček, toda duh bi jel zapuščati človeka, tako da bi mu rekli ljudje, da ni prav pri pameti in tega si vendar tudi ne voščimo. Človek torej potrebuje tudi duševne hrane; njegov duh mora se večkrat razvedriti, razveseljivati! Zatorej smo se, tako nekako končal je odlični govornik, zbrali tukaj, da se razveseljujemo in sicer prav po domače, po naše — slovensko! Ko je bil še pozval slovenske pevce borovske, ki so nam bili vsem v radost tudi

navzoči, naj blagovolé, nas razveseljevati s svojim lepim petjem, končal je govornik, ter žel burno pohvalo. Pevci so res hitro ugodili občni želji, ter nas celi večer prav očarali s svojim v srce segajočim petjem. Tukaj smo zopet videli, da Slovencu „pesmi iz srca tekó!“ Vsakej pesmi je sledila burna pohvala in mnogo so jih morali ponoviti. Novo došli, še komaj osem dnij v Borovljah bivajoči orglavec se je pokazal pri tej priložnosti izvrstnega pevovodjo: s kratka, vsi poslušalci so bili edini v želji, slišati še večkrat tako milo in ubrano petje. Sledila je precej smešna predstava „Berite Mir“, ki se je pa žalibog zaradi tega nekoliko bolj slabo obnesla, ker so bili poslušalci dokaj nemirni, igralke pa so res pretiho govorile. — Torej drugokrat več poguma! Precej smeha obudila je tudi prostovoljna dražba, katero je napravil neki žid iz „Kamčatke“ (g. Colarič), dražba, ki je čitalnično blagajnico, uštevši prostovoljne darove, nekoliko odebela. Pohvalno omenjati nam je še navdušeno govorjeno napitnico borovskim pevcem, g. W. „Koliko mi daste“, tako nekako je govoril, „in ga vam izdam“, rekel je Judež izdaviš Jezusa za trideset srebrnikov. Koliko mi daste in prodal vam bom slovensko svojo mater, slovenski svoj jezik, tako govori dandanes mnogo Slovencev in tukaj ni treba trideset srebrnikov — ne, malo piva, vina ali celó žganja, malo pohvale in časti in dotični prodaja najdražje svetinje, vero in národnost. Ko so šli nekdanji naši pradedje v krvavi boj zoper strahovite Hune ali pozneje zoper krvoloke Turke, zbirali so se pod lipo in ko so se zmagonosno vrnili, šli so isto tja in navdušena pesem razlegala se je po brdih in logih. In dandanes, ko se moramo bojevati še zoper hušje sovražnike, ki nam pretijo, kakor Turki vzeti vero in jezik, zbiramo se tudi in navdušujemo po slovenski pesmi. Take pevce, ki še niso prodali svojo rodno kri, kakor drugi, ampak kažejo, kako lepa je slovenska pesem, Bog naj živi!“ Bog jih živi, kakor tudi dušo veselice g. Colariča in krčmarja, kakor sploh vse, ki so se veselice udeležili, posebno gospe in gospice, ki so tako pokazale, da vedó, da so Slovenke.

Iz Libelič. (Kmetijsko predavanje, — pa ne za kmete!) C. kr. kmetijska družba koroška napravlja sem ter tja po kmetih shode s poučnimi govori, menda zato, da bi se mi kmetje tam kaj naučili, v sedanjih hudih in slabih časih boljše gospodariti. „Menda“, pravim, ker ni videti, da bi ona predavanja kmetijske družbe res bila namenjena v to, da se kmetje kaj naučijo! V nedeljo dné 30. kimovca prišel je tudi k nam gospod tajnik kmetijske družbe, da ima tú predavanje ali poučni govor o gospodarskih stvaréh. Ta gospod pa je trd Nemeec, mi pa Slovenci, — kako naj torej on nas uči? Da tako ne gré, spoznali so tudi gospodje sami, ker nam tistega shoda in predavanja še naznanili niso!! Mislili bi, da je takšno predavanje vendar le za kmete, oni naj se učijo, — pa le slučajno prišli so nekteri od nas k predavanju, ki je bilo namenjeno — ne vem za koga, kajti zbralo se je pri njem le 14, reci štiri najst ljudij; in sicer: 1. gosp. govornik (glavna oseba!); 2. grajščak Lušin; 3. jeden žandar; 4. trije neznani gospodje; 5. dva kmeta iz občine Dravograd; 6. gostilničarja sin, in 7. pet kmetov menda iz naše občine. Več od teh jih še nemški ne razume in je le čisto slučajno prišlo k predavanju, ker so tudi vrata k sobi, v kateri je bilo predavanje, skrbno zapirali!! Govornik je govoril o umni živinoreji in jeden kmet ga je prosil, da bi tudi po slovensko kaj povedal. Potem je g. Lušin v kratkih besedah nekaj na slovensko prestavil, drugače pa je šlo vse po nemško naprej! Ali ni vse to smešno? — Sedaj pa resno vprašamo: Zakaj kmetijska družba pošilja k nam, v čisto slovensk kraj nemškega govornika, ko je vendar s posebno podporo kmetijskega ministerstva, tedaj s pomočjo davkoplačevalcev, nastavila, slovenskega potovalnega učitelja, g. dr. Kramerja? Ali so kmetijska predavanja zato, da se razširja le blažena (?) nemščina po slovenskih tleh? Zakaj se predavanja prej na primeren način ne naznanijo tudi kmetom in kako je to, da domačini nismo vedeli za shod, pač pa nekteri gospodje in kmetje v Spodnjem Dravogradu? Kaj pomeni vse to, in ali bi ne kazalo, o tem razpravljati ter potrebno ukreniti na prihodnjem velikem zboru kat.-političnega društva?

Glasovi nasprotnikov.

Ghon in Kirschner kot rešitelja kmetov.

Ghon in Kirschner že čutita, da se jima zibljejo tla pod nogami, zato sta pred svet stopila s knjižico, ki se imenuje „die Verschuldung des Bauernstandes“ (kmetiski dolgovi). S to knjižico hočeta menda pokazati, kako skrbita za kmetiski stan. Knjižica pové, koliko je dolgá na kmetijah in kako je tisti z leti naraščal. Da bi se zadolževanju konec storilo ali se tisto vsaj omejilo in da

bi se kmetom sploh pomagalo, svetuje Ghon sledeče pripomočke: znižanje gruntnega davka, znižanje obrestij od uknjiženih dolgov, hipotečno banko, spremembo domovinske postave, ravnanje rek na državne stroške, pokojnino za kmetijske posle, znižanje pristojbin pri dedščinah in zemljiških prepisih, kmetijske zadruge. Kirschner pa v 4. oddelku še pristavlja, naj se na javne stroške naredi nekaj izglednih kmetij, da bodo kmetje videli, kako je treba kmetovati, da se več pridela. Taki in podobni pripomočki niso čisto nič novega in so se na shodih in zborih krščanskih možakov že stokrat in bolje preresetávali. Glavna stvar je le to, da se najdejo poslanci, ki imajo res trdno voljo, o takih rečéh ne samo govoriti, ampak jih tudi resno doganjati in slednjič dognati. Da kdo sprevidi, da bi bilo dobro za kmete, ko bi se jim znižal zemljiški davek, za to pač ni treba posebne bistrumnosti. Toda poslanec, ki res na to meri, se mora v državnem zboru ustavljati vsem novim državnim stroškom in dolgovom, kajti iz povišanih izdajkov in pomnoženih dolgov pridejo večji davki in večje obresti, ki se spet na davke naložijo. Če ima država vedno več dolgov in stroškov, potem je nemogoče, da bi davke znižala. Ghon in Kirschner sta glasovala za „zlato“ veljavo, ki nas bo zakopala v nove dolgove, zavolj novih dolgov pa bo treba več obrestij plačati, torej davke povišati. Glasovala sta tudi za novo brambeno postavu (vsaj o Ghonu to dobro vemo), čeravno sta morala vedeti, da se s tem pomnožijo stroški za vojaštvo, in čeravno je Ghon malo časa poprej na shodu v Ledenicah slovesno izrekel, da ne more glasovati za povišanje vojaškega bremena. V deželnem zboru se Ghon in Kirschner še nikoli nista oglasila, da so šolski stroški preveliki, in da se naj nikar ne delajo vedno nove šole. To pa celó Cibrov Jaka sprevidi, da tak poslanec, ki privoli v vse povišane stroške, ne more resno misliti na znižanje davkov; kajti če država ali dežela vedno več denarja potrebuje, mora davke le povišati, ne pa znižati. Kako dolgo nas bota torej Ghon in Kirschner še slepila? V resnici „ljudi slepiti“ se pravi to, če Ghon doma na Koroškem govori in piše, kakor bi bil največi prijatelj ljudstva, na Dunaju pa za vse glasuje, kar liberalci hočejo, in če bi nas še tako globoko v dolgove pogreznilo. Kirschnerjevo modrovanje je tudi čisto nepotrebno, ker vidimo, da on le govori, stori pa nič. Prej ko je voljen bil, je naštel cele litanije, za kaj vse se bo potoeval. Naj nam pa zdaj pové, kaj je od vsega tistega „wunschtetelna“ dognal, ali vsaj dognati poskušal?! Dobri nasveti so na mestu v časnikih, poslanci morajo pa več storiti, oni morajo skrbeti in na to delati, da se dobri nasveti tudi uresničijo. Sicer pa še ni gotovo, ali so vsi Ghonovi nasveti, ki jih v knjižici našteva, tudi dobri. Če se bodo reke ravnale na državne stroške, namesto na deželne, znamo mi v škodo priti, kajti v Galiciji in na Češkem je mnogo rek, ki so ravnanja potrebne, to bo stalo na milijone, in te bomo morali tudi mi nositi pomagati, če pojde vse na državne stroške. Ako se obrestij od uknjiženih dolgov postavno določijo in močno znižajo, bo po eni strani dobro, po drugi pa zna narediti, da kmet sploh posojila ne bo več dobil, da bo v največi stiski brez vse pomoči. Pri pokojnini za kmetijske posle se še le vpraša, kdo jo bo nabiral? Ako bodo posli sami uplačevali za svojo pokojnino, potem bo dobro; ako bi morali pa tudi kmetje kaj zraven uplačevati, potem se bodo za to napravo lepo zahvalili. Nova domovinska postava je pač potrebna, pa mi ne verujemo, da bota Ghon in Kirschner glasovala za boljšo postavu. Za mestjane je sedanja postava dobra, kajti ljudje iz dežele delajo in zapravljajo v mestu, dokler so močni in lahko denar služijo; kedar pa obnemorejo, pošlje jih mestni magistrat v kmečke občine nazaj, naj jih na starost preskrbijo kmečke občine, katerim v svojem življenju niso nič koristili. Ni tedaj verjetno, da bi hoteli mestni liberalci to postavu predelati; ker pa Ghon in Kirschner vselej z liberalci glasujeta, bota najbrž tudi pri tej postavi. Mi od poslancev ne tirjamo čudežev, toda dobro voljo smemo od vsacega tirjati. Pri Ghonu in Kirschnerju pa še dobre volje ne moremo zapaziti; s praznimi obljubami in nasveti, katerih nihče resno izvršiti ne misli, ter s širokoustnimi govori se pa ne damo nasititi; zato pa poslancema Ghonu in Kirschnerju ne zaupamo naših gospodarskih, toliko menj naših národnih teženj.

Politični pregled.

Poslanec profesor Franc Šuklje je postal dvorni svetovalec in ravnatelj državne zaloge šolskih knjig. Upamo, da ostane tudi v tej viši službi zvest svoji domovini ter da jej bo koristil, kolikor bo mogel. Grof Stürgkh je poklican v naučno ministerstvo za svetovaleca. — Državni zbor se

snide še ta mesec na kratko zasedanje. Deželni zbori pa bodo sklicani prihodnji mesec. — Nekteri listi poročajo, da učni minister Madejski ni sprejel Celjske deputacije, ki ga je hotela prositi, naj nikar ne ustanovi slovenske gimnazije v Celju. To bi bilo dobro znamenje, če je res. — Južno železnico mislijo podržaviti. To bi bilo železi zavolj tega, ker bi se potem znižala voznina, ki je zdaj draga dovolj. — Minister Bacquehem hoče delavske bolniške blagajnice nekoliko preosnovati. — Mladočehi so imeli shod v Nimbргу. Razpor med njimi in med „naprednjaki“ pa ni še poravnán.

Na Nemškem se zdaj kratkočasijo s ščuvanjem na uboge Poljake. Jezo nemških nasilnežev so si s tem nakopali, ker se ne dajo tako hitro ponemčiti, kakor bi Prusi želeli. Hujskarijo je začel stari Bizmark, ki je udrihal posebno po poljskih plemičih in duhovnikih. Potem se je zanesel krik v nemške časnike. Nazadnje je prišel še cesar Viljem sam, ki je v Thornu prav neokretno Poljakom pokazal pest in jim zagrozil, čeravno niso nič družega zakrivili, ko to, da so še na svetu. To je zahvala za to, da so poljski poslanci cesarju Viljemu pomagali, da se je sprejela nova vojaška postava! Takrat so se Poljakom obljubile poljske šole, zdaj pa ni duha ne sluha o njih. Plemenito to pač ni, če velik národ malega zatira. — V Rio de Janeiro, glavnem mestu Brazilije, so bili krvavi boji in izgredi. Pravijo, da je ostalo 328 mrtvih in 213 ranjenih. — Nevarno zbolel je ruski car (cesar). Njegova smrt bi bila nesreča, kajti on je prijatelj miru; da v Evropi že toliko let ni bilo vojske, zahvaliti se imamo največi cesarju Aleksandru III. Kakšnega duha je njegov sin Nikolaj, to se še ne vé; toliko pravijo, da ima Poljake rad, torej bi bili tisti na boljšem. — Iz Azije se poroča, da so Japonci novih 35.000 móž postavili na kitajski breg. Med Kitajci je pa grozna zmešnjava; vojaki so brez streliva in se puntajo, tudi med ljudstvom močno vre.

Gospodarske stvari.

Kako hraniti moko. Moka ne sme biti dolgo trdo natrpana v vrečah, ampak spraviti jo je tako, da se večkrat lahko premeša. Če se ne premeša, zadahne in kruh iz nje pečen ni okusen.

Kako se privabi mleko? Da privabiš mleko kobilam, kravam, kozam in ovcam, utri jim sesce in trebušne žile z žganjem, daj jim močnate krme in deni jih v gorek hlev. Če pa ta sredstva ne pomagajo, daj živinčetu na tešče janeževga semena v mleku. Kravi ali kobili daj ¼ litra semena v 1 litru mleka, ovci ali kozji pa pol manj. Če to sredstvo ne pomaga prvič, daj ga zopet kravi čez 48 ur. Prav gotovo bodeš dosegel namen svoj, če le žival ni bolna. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Vojaška uprava kupuje rž in oves za prihodnje leto. Za tretji voj (Štajersko, Koroško, Kranjsko, Primorje) se zvejo natančnejši pogoji pri vojaških oskrbovalnih skladiščih (Verpflichtungsmagazine) v Gradcu, Mariboru, Ljubljani, Trstu in Gorici, pa tudi pri okrajnih glavarstvih in kmetijskih družbah. — Veselica, katero je priredila Medgorska Ciril-Metodova podružnica pri Podkrnosu, bila je sijajna. Došlo je 200 ljudij. Župnika Vidovic in Bayer ter neki mlad kmetiski sin so izvrstno govorili. Igra „Svoji k svojim“ se je dobro predstavljala. Ljudstvo je bilo navdušeno. — Iz Kresničkove kočé pri Grebinju se je zgubila slaboumna, mutasta (gluhonema), okoli 20 let stara ženska srednje velikosti, precej životna, v kmečki praznični obleki. Že tri tedne jo pogrešajo. Če je še kje med živimi, so prošeni, da jo pripeljejo na dom nazaj. — V Železni Kapli so zborovali nekteri gospodje in se posvetovali o železnici iz Kaple v Sinčó ves. Gospodje mislijo, da se bo železnica izplačala in da nje gradenje ne bo predrago. — Toča je pobila okoli Galicije. — Nov zvonik zidajo v Skocijanu. — Dné 3. vinotoka je bil v Celovcu v gostilni „Buchenwald“ shod koroških slovenskih posojilnic. Predsedoval je načelnik „zveze“ gosp. državni poslanec M. Vošnjak. Govorila in razjasnovala sta pa tudi gosp. Lončar iz Celja in gosp. Simon iz Maribora. Ukljub deževnemu vremenu se je zbralo vendar kakih 50 udeležencev. Zastopane so bile skoraj vse koroške posojilnice. Več sporočimo prihodnjé.

Na Kranjskem. Gasilnima društvoma v Blokah in Starem Logu so dali svitli cesar vsakemu po 100 gld. — Na Rečici pri Bledu sta pogorela dva kmeta. — Tudi na Kranjskem (kakor pri nas) rabijo za romarje živinske vozove. Plačati morajo pa romarji ravno tako, kakor gospóski izletniki. Ali je mar poslednjih potovanje bolj imenitno? Tukaj bo treba odločne besede! — V katoliški bu-

kvarni je v 4. natisu izišla „Angeljska služba“ ali pouk za ministrante, kako streči pri sv. maši. Cena 5 kr. — Gasilno društvo se snuje na Breznici pri Radovljici. — Prešičja razstava bo 23. t. m. v Novem mestu. — Nova fara se je ustanovila v Krškem. — V Ljubljani se bo ustanovil zavod za izgojo zanemarjenih dečkov. — V Spodnjih Gorjah je zgorelo 14 hiš.

Na Štajerskem. Pri Celju so se konji splasili gostirju Straussu. Njegova hči je skočila iz voza in se ubila. — Trdo nemško šolo dobijo v Slovenjem Gradcu. — Pri Zidanem mostu delajo vodovod. — Shod volilcev je bil v Slov. Bistrici.

Na Primorskem. V Trstu se je naselil kot zdravnik dr. Ivan Stuparič. — Trtna uš se je začela širiti po Vipavski dolini. — Več medvedov so videli v Trnovskem gozdu. — Tržaški Sokol je dobil novo telovadnico. — Nov zvonik bodo zidali v Gornji Branici. — Gospodarska zadruga v Materiji je izvolila g. dekana Rogača za predsednika, in g. župnika Zupana za blagajnika.

Po drugih deželah. V Meidlingu pri Dunaju so naredili celo cerkev iz železa. Tudi streha je železna. Cela cerkev se dá narazen vzeti in spet vkup zložiti. Prepeljali jo bodo na Turško. Veljala je 100.000 gld. Prostora pa je v njej za 500 ljudij. — Pri groznem požaru v deželi Minezoti (Amerika) je zgorelo 1000 ljudij. — V Klevlandu (Amerika) zidajo Slovenci lastno cerkev. — Grozen vihar je na Japonskem porušil 1500 hiš; 300 ljudij je konec vzelo.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Za kanonika v Strassburgu je imenovan č. g. Albin Jörgger, do zdaj župnik v Micheldorfu. — Do 8. listopada ste razpisani fari Zweikirchen in Ojstrica.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem
napravi

javen shod

v nedeljo dné 14. vinotoka t. 1.
v gostilni gosp. Rutarja v Dolinčicah.
Začetek ob 3. uri popoldne.

Spored:

1. Pozdrav predsednikov.
2. Kdo more in kako se more kmetu pomagati?
3. Kaj je šola in kakšna mora biti?
4. O sedanjem političnem položaju.
5. O gospodarskih razmerah.

Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri sodeluje slavno pevsko društvo „Gorotan“ iz Šmihela nad Pliberkom.

Radi važnih stvari, o katerih bodo imenitni govorniki na tem shodu govorili, vabi vse ude in od njih upeljane slovenske kmete na ta shod najuljudneje
odbor.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico

bode imela v nedeljo dné 14. vinotoka 1894, ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Majarju“ v Št. Kancijanu svoj

letni občni zbor

po navadnem dnevnem redu.

Po zborovanju bode prosta zabava.

Uljudno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi
načelnštvo.

Za pogorelce v Fovji vasi pri Podkrnosu so darovali:

Farmani v Medgorjah in Podgradu	2 gld. 94 kr.
Št. Bayer, župnik v Medgorjah	1 " 06 "
Dr. Val. Janežič, c. in kr. višji štabni zdravnik v pok. v Celovcu	2 " — "
J. Kocič, kanonik v Gospej Sveti	1 " — "
Izkazano v št. 26. „Mira“	15 " 50 "

Skupaj 22 gld. 50 kr.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo od zdaj naprej vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hotela „pri Sandwirth-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“ koj pri vходу na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 6. vinotoka.

Gradec 87 28 21 65 42

Dunaj 55 49 73 66 59

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	20	5	25
rž	3	20	4	—
ječmen	2	90	3	60
oves	2	30	2	90
hejda	4	10	5	15
turšica (sirk)	4	30	5	35
pšeno	6	20	7	70
fižol	5	30	6	55
repica (krompir)	—	85	1	40
deteljno seme	—	—	—	—
grah	4	—	5	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 40 kr. kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gold. — kr., slama po 1 gold. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frisen špeh je po 64 do 72 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

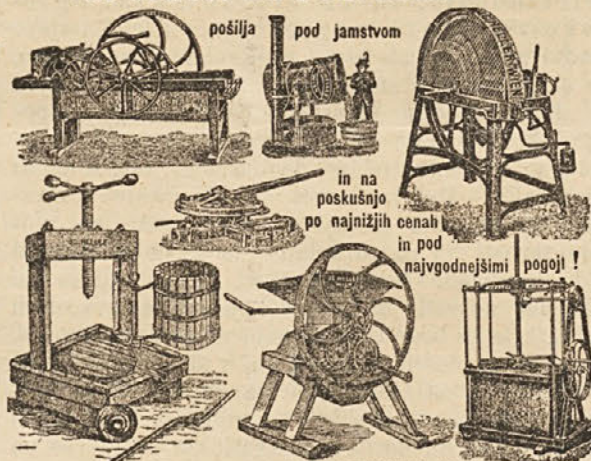
Na prodaj je

Gregorčevó posestvo v Peračici z mutnim mlinom na tri tečaje, z rolo in stopami, posetve devet birnov, njive, travniki, gozd, vsega zemljišča okoli devet oralov, cenjeno na 3000 gld. Več pové J. Silan v Peračici, pošta Sinča ves (Kühnsdorf).

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pism lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, srebro ali prirejeno, za vsakovrstne stroje.
Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.
JG. HELLER, DUNAJ
2/3 PRATERSTRASSE Nr. 49.
Preprodajalci se iščejo.

Glas iz občinstva.

Gospodarji se opozarjajo, da se tržaško blago, moka, špirit in žganje v Celovcu najboljši kup dobi na starem trgu št. 19. pri „zlatem vencu“.

Važno za vsako

gospodinjo in mater!

Kathreiner-jeva-Kneipp-ova sladna kava

se je izkazala kot najboljša, najzdravejša in najcenejša primes k navadni bobovi kavi. Sloveči učenjaki in zdravniki jo priporočajo posebno otrokom, ženskam in bolnikom, ki trpijo v želodcu ali na živcih.

Pri nakupu je treba paziti, da se dobi pristno blago. Zahtevajte in jemljite le izvirne bele zavojke, ki nosijo ime

Se dobi povsod.

Kathreiner.

Pol kile 25 kr.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine, in tovarna za stroje v Žalcu pri Celju

izdeljuje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, uliva iz železa in kovin (vsaktere zmesi) vse predmete za žage, mlino in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, ktere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosal.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdelujejo bratje Oelz v Bregencu, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih zavojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kmetijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bobovi kavi ter je sladu enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot primes k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Služba mežnarja in organista

se odda v Kapli pri Dravi. Oglasila naj se pošljejo na cerkveno predstojništvo v Kapli pri Dravi, pošta Podgoro (Unterbergen).

Natorna vina,

dalmatince, prav dober liter po 15 kr.; tirolec, italijan, oger, rudeče po 18 do 24 kr.; belo po 20 do 26 kr.; Istrijanec iz Umage po 22 kr., zelo priporočila vreden za take, ki imajo malo krvi, v sodih 56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo moka iz I. parnega mlina v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter vse drugo tržaško blago, mast, žgane pijače itd. Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarske ulice št. 24.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in plača se na pošti vozina. Dobi se samo pri Benediktu Hertl-nu, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajerskem.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem,

natisnjen v obeh deželnih jeziki (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.